

DE JEU GEDEN WAKBIEWEGING

Jonge werkloozen

Wat de gezondheid, de voeding, de kleding en de huisvesting der jonge werkloozen aangaat, beschikken wij over nog minder inlichtingen dan over de kinderen der werkloozen.

Bij het gemis aan officieele statistieken dient nog gevoegd het volledig gebrek aan onderzoeken ter zake. Wel is waar hebben verscheidene specialisten gewezen op het lichamelijk verval der jonge werkloozen. Doch in het algemeen heeft de aandacht van hen die dit vraagstuk bestudeerden zich samengetrokken op andere zijden er van, die wij verder zullen onderzoeken.

Laat ons nog, in opzicht van de gezondheid, den nadruk leggen op een alarmkreet geslaakt door den minister van Openbaar Onderwijs, den heer Lippens, in den Senaat. Hij verklaarde o. m. dat in 1932, 39 % der militieën ongeschikt waren voor den krijgsdienst. Wij hebben goede redenen om aan te nemen, dat de invloed der werkloosheid niet vreemd is aan dat hooge percent.

Zooals wij reeds gezegd hebben, zijn de officieele statistieken betreffende de oorzaken der overlijdens per ouderdom, niet volledig. Het cijfer der zelfmoorden, dat wij tot 1932 kennen, toont een stijging aan; van 1,249 in 1929 steeg het tot 1,450 in 1932. Ongelukkig beschikken wij nog niet over een klassemment per ouderdom; wij kunnen er dus geen besluit uittrekken wat aangaat de jongelui.

Wij weten, dat de huidige werkloosheid meer en meer een kronisch en bestendig verschijnsel dreigt te worden. Wij hebben hier den terugslag der kronische werkloosheid op de arbeidersklasse in het algemeen niet te onderzoeken; wij houden ons slechts bezig met haar uitwerking op de jeugd. Het vraagstuk heeft trouwens voor de twee categorieën een groot aantal gemeenschappelijke zijden; voor de jeugd zijn deze zijden talrijk en worden ingewikkeld ten gevolge van den ouderdom.

De kronische werkloosheid roept in de arbeidersklasse een immer talrijker categorie van arbeiders in

't leven die vreemd is aan de levenswijze en de wijze van denken der arbeiders die arbeid hebben of er in elk geval vóór de crisis hadden. Dit verschijnsel, met al zijn gevolgen, komt in een nog sterkere mate tot uiting bij de jonge werkloozen.

Het is hier dat men onmiddellijk ziet, dat de toekomst onzer vak- en politieke beweging op het spel staat. Want, het is in de verdediging hunner beroepsbelangen dat de arbeiders den weg naar het syndikalisme vinden. Het is in den dagelijkschen strijd tegen het patronaat, dat zich hun klassebewustzijn, hun getrouwheid aan den vakbond, een moreele en professionele fierheid, kortom, een gansche moreele en sociale tucht trapsgewijze ontwikkelt. De jonge werkloozen bevinden zich daarentegen in de onmogelijkheid deze ondervinding op te doen en deze evolutie mede te maken. Zij hebben hun plaats niet in het voortbrengingsproces.

Die gansche jeugd verliet de school vol illusies, bezielde door een gevoel van waardigheid, ingeprent door het onderwijs, door wilskracht en levensvreugde. En op het oogenblik dat zij haar intrede doet in het leven, ziet zij haar illusies net als zeepbellen uiteenspatten.

De onderzoeken en de personen die zich met de jonge werkloozen beziggehouden hebben stemmen overeen om vast te stellen, dat deze toestand meer en meer bij dezen een gevoel van gelatenheid en onverschilligheid doet ontstaan, eenerzijds een moreel verval, anderzijds een somber en onvermurmbaar of geweldig verzet tegen alles wat in hun oogen de ingestelde orde vertegenwoordigt.

Zelfs indien de betrekkelijke welstand der ouders hun toelaat in hun voornaamste behoeften te voorzien, wekt de langdurige werkloosheid, het gevoed van « door zijn ouders onderhouden te worden », op « hun beurs te teren », bij hen de gemoedsstemming van verbitterden, van nietsdoeners, van gedeklasseerden.

De werkloosheid der jongelui, hoe groot zij ook moge zijn, heeft zeker in ons land nog niet de rampspoedige verhoudingen aangenomen zoals in

Duitschland, waar zij nog ingewikkelder is door de aanwezigheid op de arbeidsmarkt van een enorm aantal studenten en jonge gediplomeerden van allerlei slag.

Uit hetgeen voorafgaat spruit voort, dat de jonge werklozen soms een misprijzende onverschilligheid aan den dag leggen tegenover al de politieke en sociale veroveringen der arbeidersbeweging; zij genieten er niet van, zij twifelen zelfs of zij er ooit baat zullen bij hebben, zelfs de werkloosheidsverzekering oefent op hen geen aantrekking uit, want zij kunnen er het dikwerfst geen nut uit trekken, tenware zij reeds gearbeid hadden.

Zij worden als het ware bestendig vervolgd door een ongeduldig verlangen naar onmiddellijke en louter stoffelijke verbetering. En hoe zou het trouwens anders kunnen, in den noodtoestand waarin zij verkeerden? Zij zijn dan ook zeer dikwijls weinig bereid leergangen van algemeene of politieke opvoeding te volgen. Zij zijn eveneens dikwijls niet genegen zich in een beroep te volmaken, een ander beroep aan te leeren; want, daar zij ten slotte fatalisten dreigen te worden, zeggen zij tot zichzelf: « Waartoe dient het! Mijn inspanningen zijn nutteloos; in alle beroepen zijn er reeds te veel werkkrachten. » Indien de huidige toestand blijft duren, zal de vakbeweging zich in een zeer nabije toekomst tegenover een enorme massa ongeschoolden en niet-georganiseerden bevinden.

De jonge werklozen kunnen een gemakkelijke prooi worden van de radikale woordenkraam van rechts en links.

Hun zeer gegriepelijk gebrek aan politieke opvoeding en vorming, hun geslotenheid voor redeneering, hun prikkelbaarheid, hun uitbarstend ongeduld maken dat zij een welwillend oor leenen aan de gemakkelijke kritiek tegen het « parlementarisme », de « parlamentsleden », de « democratie », die door allerlei kwakzalvers en politieke avonturiers worden voorgespiegeld als verantwoordelijk voor al hun kwalen en al hun lijden, terwijl zij onwetend blijven over de ware oorzaken er van, die berusten in de slechte organisatie van ons huidig economisch regime. Dezelfde kwakzalvers en avonturiers, schaamteloze demagogen, ruien ze op tegen de politieke partijen in het algemeen en de democratische en socialistische partijen in 't bijzonder, evenals tegen de syndikale en politieke leiders, wier zoogezegd « weelderig » leven zij vergelijken met het vreugdeloos en treurig bestaan der jonge werklozen.

Dezelfde kwakzalvers trachten het idealisme en de geestdrift uit te buiten waarmede die jeugd, ondanks alles, nog bezielde is, om ze ten dienste te stellen van zoogezegde hervormende en reddende principes. Zij kunnen daarin slagen, want de onverschilligheid, de wanhoop, het fatalisme der jonge werklozen kunnen veranderen in onverschilligheid tegenover de reactie en het politiek regime.

Indien het in ons land nog zoover niet is, ware het toch kinderachtig de ontwikkelingsmogelijkheden van deze ideologie te loochenen.

Het zijn dus gelukkig nog uitzonderlijke verschijnselen, die zich niettemin kunnen ontwikkelen. De jongelui der arbeidersklasse zijn in het algemeen opgeleid geworden in een omgeving die hen wantrouwig stemt tegenover alle vormen van reactie. Maar, het is waar dat de ergste reactie zich verschuilt achter zoogenaamde uiterst revolutionaire ordewoor-

den. En zooals wij gezegd hebben, is de revolutionaire woordenkraam van aard onder de jonge werklozen in goede aarde te vallen.

Het is hier dat men vaststelt welke groote rol de jeugdorganisaties geroepen zijn te vervullen; alles, volstrekt alles moet in 't werk gesteld worden om haar ontwikkeling te begunstigen en haar uitstraling te verzekeren. Het is de taak dezer organisaties de jonge werklozen te onttrekken aan de gevaren van de onverschilligheid, ze te behoeden voor de gevaren waarover wij hierboven spraken. Het behoort aan deze organisaties bij de jongeren een gevoel van erkentelijkheid jegens de ouderen te onderhouden voor den enormen vooruitgang dien zij de arbeidersbeweging sinds een halve eeuw hebben doen verwezenlijken, een gevoelen van dankbaarheid dat te gelijker tijd een objektief en juist oordeel moet zijn van de waarde en de noodzakelijke grenzen van dezen vooruitgang. De doeleinden van deze organisaties zullen er noodzakelijkerwijze op gericht zijn deze grenzen te overschrijden; haar leden beschouwen zich als de erfgenamen en de voortzitters van hun voorgangers, wier erfgoed slechts zal kunnen gered worden door het te vergrooten.

Bezielde door een vurigen wil, ten dienste gesteld van het verheven ideaal van het socialisme in den strijd voor de hervorming van het economisch en sociaal regime en de volledige opslorping van de werkloosheid, zullen deze organisaties de jonge werklozen van het zedelijk en lichamelijk verval redden.

De organisatie der jonge werklozen en de strijd tegen de gevolgen der werkloosheid van de jeugd.

In België bestaan geen bijzondere organisaties voor jonge werklozen. Wij beschikken ook niet over statistieken van het aantal georganiseerde jonge werklozen. Het is evenwel een feit, dat de meeste onder dezen niet georganiseerd zijn. Het is zeker, dat onze syndikale jeugdorganisaties, onze jonge wachten, talrijke jonge werklozen groepeeren, evenals de vakorganisaties wat de reeds aan den arbeid geweest zijnde jongeren aangaat. Dezelfde toestand heerscht bij de kristenen.

Wij hebben ons beijverd samen te vatten wat in België ten gunste van de jonge werklozen gedaan werd.

Laat ons vaststellen dat er geen samenordering bestaat. Gemeenten, provincies, andere administraties, weldadigheidsinstellingen en vakorganisaties hebben getracht iets te doen. In zijn redevoering in den Senaat op 15 Mei 1934 kon kameraad Renard dienaangaande zeggen, dat, bij gebrek aan eenheid in de richtlijnen en de konklusies, hetgeen gedaan werd als bijna ondoelmatig, en zeker volkomen ontoereikend moet beschouwd worden.

Ziehier de feiten. Wij willen eerst een overzicht geven van de pogingen der openbare machten. Wat de Regeering aangaat, kunnen wij kort zijn: zij heeft niets gedaan. De Hoogere Raad van het Technisch Onderwijs heeft beraadslaagd over de kwestie van het aan de werklozen te geven onderwijs, doch het is altijd bij wenschen gebleven. Zijnerzijds heeft de Hoogere Raad voor Volksoepvoeding een ontwerp van benutting van den vrijen tijd der werklozen opgemaakt met het oog op dezer beroeps- en algemeene

opleiding. Doch, 't is de Regeering niet die zich door deze wenschen of dit ontwerp laat leiden.

Laat ons nu zien wat door de provincies en de gemeenten gedaan werd. Drie jaar geleden besloot de Bestendige Deputatie van *Brabant* aan al de gemeenten der provincie te schrijven om haar mede te deelen, dat zij 50 % van de kredieten welke zij zou bestemmen voor de organisatie van een aan de werkloozen te geven beroepsonderwijs te harer beschikking zou stellen. Deze oproep werd door een enkele gemeente met sukses beantwoord : die van Leuven. Zij trachtte iets te verwezenlijken ; met de medewerking van de vakbonden richtte zij voordrachten voor werkloozen in die met bijval bekroond werden. Hier valt op te merken, dat het geen jonge werkloozen gold.

De provincie *Brabant* heeft nog iets anders gedaan. In *Groot-Brussel* richtte zij voor werklooze vrouwen huishoudelijke leergangen in. Het eerste jaar boden zich slechts 75 meisjes aan om de leergangen te volgen ; men moest er aan verzaken.

Te *Mechelen* lieten zich op 1,000 jonge werkloozen, die voor de voor hen ingerichte beroepsleergangen in aanmerking kwamen, slechts 120 inschrijven. Na een jaar bleven er slechts 39 over.

Uit een te *Kortrijk* ingesteld onderzoek blijkt, dat op 1,013 jonge en volwassen, gehuwde en ongehuwde volledig werkloozen, minder dan 25 % het verlangen uitdrukten leergangen te volgen. Allen wilden echter arbeiden.

Te *Antwerpen* heeft de stad op aandringen van de Syndikale Jeugd en de Arbeidersjeugd leergangen voor jonge werkloozen ingericht, die evenwel slechts een betrekkelijken bijval genoten.

In 1931, het eerste jaar dat deze leergangen ingericht werden, lieten zich zoowat 300 werkloozen inschrijven, waarvan ongeveer 200 de leergangen voort gevolgd hebben.

In 1932-1933 boden zich zoowat 400 leerlingen aan. Het schooljaar sloot met 300 leerlingen.

Voor het jaar 1933-1934 lieten zich 480 leerlingen inschrijven. De lessen bestonden in een theoretisch beroepsonderwijs en leergangen van algemeene vorming. Bovendien werden uitstapjes en bezoeken ingericht.

In de streek van het Centrum werden, op voorstel van onze mandatarissen en de vakorganisaties, talrijke initiatieven genomen. De jongelui die ophielden aan den schoolplicht onderworpen te zijn en niet konden beginnen arbeiden of in de leer gaan werden uitgenoodigd de leergangen der bestaande onderwijsinstellingen te volgen.

De meeste der gemeentebesturen van het Centrum hebben aan de jongelui die aan den arbeid of in de leer zouden gegaan zijn en wier familie behoeftig is een vergoeding toegekend voor de betaling van het schoolgeld, op voorwaarde dat zij beroeps- of nijverheidsleergangen volgen en in zekere gevallen wanneer zij een middelbare school bezoeken.

Het is moeilijk cijfers te geven over de bekomen uitslagen, doch er valt op te merken dat ondanks de crisis, die de inkomsten der meest begunstigde arbeiders en bedienden met 30 tot 50 % verminderd heeft, de bevolking der middelbare, beroeps- en nijverheidsscholen een neiging heeft om te stijgen.

Deze uitslagen dagteekenen echter van het jaar 1932 en moeten herzien worden.

In 1932 werden eveneens leergangen voor werkloozen ingericht in het Instituut voor Kunsten en Ambachten te *La Louvière*. 298 werkloozen lieten zich inschrijven. Zij waren verdeeld als volgt :

11	werkloozen van	14 tot 16 jaar ;
26	»	16 tot 18 jaar ;
45	»	18 tot 20 jaar ;
81	»	20 tot 25 jaar ;
135	»	meer dan 25 jaar.

Dit beteekent, dat niet de jongsten de talrijksten waren. Andere cijfers leeren ons dat er in 1931 te *La Louvière* 797 jongelui van 14 tot 16 jaar waren. Op deze 797 bezochten 403, hetzij 51 %, geen school.

Te *La Louvière* aanvaardde de Bestendige Deputatie, op vraag van de Federatie der Vakbonden van het Centrum en van de Centrale der Socialistische Jeugd, bijzondere leergangen voor werkloozen in te richten.

Het Provinciaal Bestuur van *Henegouwen* heeft zich beijverd de ontwikkeling van het onderwijs aan de jonge werkloozen aan te moedigen. Als een geheel, uitgezonderd wat het Centrum aangaat, waren de verwezenlijkingen echter uiterst bescheiden uit hoofde van de onmogelijkheid de noodige kredieten te bekomen.

Leggen wij nog den nadruk op een ernstige inspanning van de gemeente 's-Gravenbrakel, waar de nijverheidsschool, na overleg met de syndikale groepeerings en de industrieelen der stad, besloot beroepsleergangen in te richten. Het technisch personeel der fabrieken van 's-Gravenbrakel bood zich aan om dienst te doen als leermeesters. 35 jonge werkloozen lieten zich inschrijven. Na een uitstekend begin is dit werk in verval geraakt.

In de provincie *Luik* werden eveneens talrijke inspanningen gedaan, doch zonder bijval.

Dat vlug overzicht dat er geen aanspraak op maakt volledig te zijn, bevestigt de woorden van kameraad *Renard* die wij hierboven aangehaald hebben.

De door de vak- en politieke organisaties geholpen jeugdorganisaties hebben haar best gedaan om te verhelpen aan het in gebreke blijven en de ontoereikendheid der aktie van de openbare machten.

In een uiteenzetting in de *Belgische Vereeniging voor den Socialen Vooruitgang* heeft de heer *J. Paquay* uitgebreid over de aktie der kristelijke arbeidersjeugd ten gunste van de jonge werkloozen. De *K. A. J.* heeft er naar gestreefd de plaatsing van de jonge werkloozen in te richten en enkele, natuurlijk zeer bescheiden, uitslagen werden bereikt. De *K. A. J.* strijdt tegen de ontmoediging en de werkeloosheid, doch zich latende leiden door de gedachte dat « het kwaad vooral van moreelen aard is », richtte zij de « *Moreele Hulp aan de jonge werkloozen* » in. In de mate van het mogelijke werd er getracht de jonge werkloozen stoffelijk te ondersteunen : uitdeeling van kleren, enz., omhalingen en andere liefdadige hulp. Vervolgens richtte men zoowat overal, ter bestrijding van de werkloosheid, opvoedende sociale voordrachten en leergangen, als mede ontspannende sport- en andere werken in. In het maandblad van Februari 1933 van het *Christelijk Vakverbond van België* werd de bedrijvigheid der *K. A. J.* samengevat als volgt :

« Te *Antwerpen* : Meubelmakersatelier, vervaardiging van houten voorwerpen voor huisversiering. Daarbij wekelijksch ontbijt en sociale studiekring.

» Brugge : Voordrachten en films.

» Brussel : Meer dan 25 voordrachten met of zonder filmvoorstelling. Meer dan 20 onder leiding staande bezoeken (monumenten, fabrieken, natuurschoon). Sociale studiering en wekelijksch ontbijt.

» Gent : Openbare boekerij voor jonge werklozen.

» Luik : Vervaardiging van voorwerpen voor het Sint-Niklaasfeest.

» Verviers : Voordrachten en geleide bezoeken. »

De kristenen hebben anderzijds een werklozenkas voor de jongeren : « De Jonge Werkman », ingericht. Wij beschikken over geen nauwkeurige inlichtingen over haar werking.

Wat is tot slot van rekening het werk volbracht door de bij de Syndikale Kommissie en de B. W. P. aangesloten organisaties?

Desbetreffend is onze dokumentatie ontoereikend en een goed gedeelte onzer vaststellingen berusten op een onderzoek ingesteld door de Syndikale Kommissie in 1932.

Zeggen wij eerst, dat wij de meeste der inspanningen gedaan door de openbare machten verschuldigd zijn aan het initiatief onzer mandatarissen. Wij weten niet welk lot ten slotte voorbehouden werd aan al de krachtsinspanningen : daarover zou een nieuw onderzoek noodzakelijk zijn.

Laat ons nu de gegevens van het onderzoek van 1932 samenvatten :

Te Aalst, waar sinds vijf jaar in het Volkshuis een leergang van weefkunde gegeven werd, hebben zich slechts twee jonge werklozen aangeboden.

Te Ronse mislukten de inspanningen van de Federatie van Vakbonden na veel geld gekost te hebben.

De Federatie der Vakbonden van het Centrum heeft konferenties voor werklozen ingericht, die met belangstelling gevolgd worden. De syndikale groeperingen hebben met de Gemeentebesturen en de beroepsscholen van La Louvière en 's-Gravenbrakel samengewerkt.

(Wordt vervolgd.)

DE JEUGD EISCHT ARBEID !

Vijf en twintig à dertig miljoen werklozen, verdeeld over alle industriële landen der wereld, gaan sinds jaren moeizaam gedrukt onder hun ondraaglijk lot.

Met vrouwen en kinderen zijn dat minstens honderd miljoen mensen wien het niet vergund is van hun arbeid te leven en die op ondersteuning aangewezen zijn. De sloopende lediggang, de openlijke of verborgen ellende, de honger in vele gevallen hebben in die gezinnen een geest van doffe berusting of opstand en altijd van vertwijfeling geschapen.

Bijzonder tragisch is het lot van de jonge werklozen wier getal ongeveer 1/3 bedraagt van het totaal aantal werklozen.

Voor bijna ieder land stelt dat gedeelte der jonge generatie, dat opgroeit in doelloosheid en lediggang, een levensvraagstuk daar. Daar waar die jonge mensen niet in de gelegenheid worden gesteld zich door arbeid een bestaan en een toekomst te verzekeren worden zij bedreigd met politieke verwildering.

De reaktie beproeft hun wanhoop en vertwijfeling uit te buiten en hen met mooie beloften aan te lokken in haar fascistische massabewegingen. Doch, iedereen weet dat de fascistische staten de jonge werklozen geen arbeid verschaffen, maar hen africhten voor kanonnenvleesch.

Alleen de moderne arbeidersbeweging streeft eerlijk en krachtadig naar een oplossing voor 't werklozenvraagstuk in 't algemeen en naar arbeidsverschaffing voor de jonge werklozen in 't bijzonder.

Op het initiatief van de Socialistische Jeugdinternationale, onder den aandrang der arbeidersgroep, heeft de Raad van Beheer van het Internationaal Bureau van den Arbeid besloten het vraagstuk van de jeugdwerkloosheid te plaatsen op de dagorde van de Arbeidskonferentie, die in Juni a. s. plaats vindt.

Op deze Konferentie zal de arbeidersgroep met hartstocht strijden voor een internationale regeling. Dit is echter niet voldoende. De openbare meening moet wakker geschud om de regeeringen te verplichten het standpunt der arbeidersafgevaardigden bij te treden.

Kameraden, onze plicht is het de openbare meening van ons land te beïnvloeden en te winnen voor onze oplossingen. Wanneer wij de overtuiging ingang kunnen doen vinden, dat arbeid voor de jeugdige werklozen een sociale noodzakelijkheid is, zal onze Regeering verplicht zijn haar afgevaardigde te Geneve te laten stemmen in den zin onzer verzuchtingen.

Samen met het Internationaal Vakverbond heeft de Socialistische Jeugd-Internationale in alle landen een petitionnementsaktie op touw gezet. In België zullen binnen enkele dagen de Socialistische Jonge Wachten, de Arbeidersturn- en Sportcentrale, de Arbeidersjeugdcentrale, de Syndikale Jeugdgroepen en de Socialistische Studenten, met de medewerking van de Federaties van Vakbonden, onder de auspiciën van de Syndikale Kommissie, aanvangen met het verzamelen van handtekeningen.

Alle jonge werklozen en jongelieden die nog werken, en minder dan 25 jaar oud zijn, welke de beroepen zijn die zij uitoefenen of de meeningen die zij aankleven, worden verzocht ons verzoekschrift te onderteekenen.

Jonge vrienden, kameraden, door uw handtekening te plaatsen onder onze lijsten, bewijst gij een dienst aan uzelf en aan uw werkloze vrienden.

Laat uw wil kennen te Geneve en teekent ons verzoekschrift.

VOOR BROOD, MOREELEN STEUN EN ARBEID.

De Syndikale Kommissie.